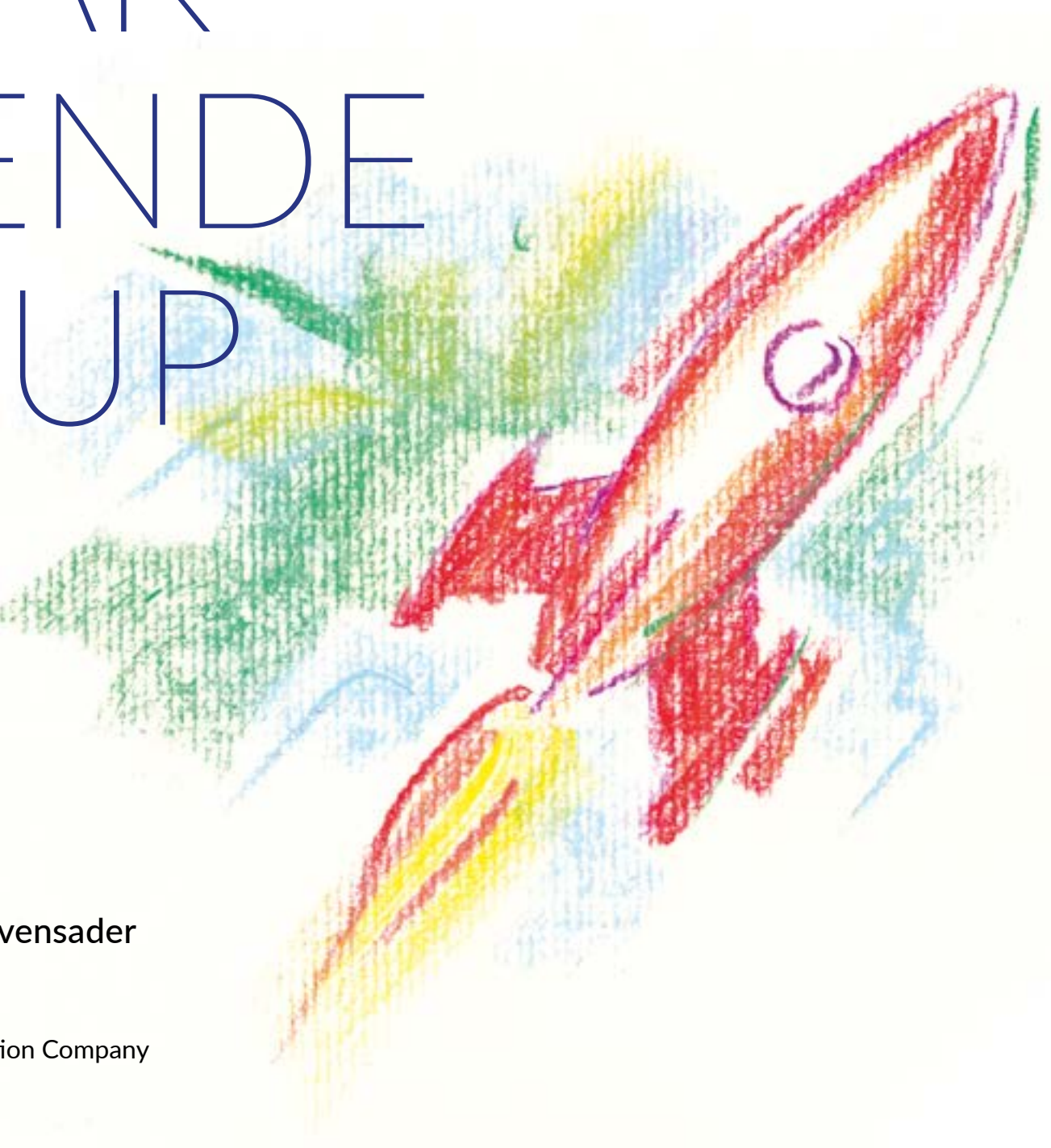

OP NAAR BRUISENDE START-UP DELTA!

Betrouwbare cryptofinanciering als levensader
voor start-ups in Nederland

door Herman Vissia, CEO Byelex, The Next Innovation Company

*“Cryptogeld lijkt klaar om de wereld radicaal te veranderen.
Ten Goede. Weg met de archaïsche systemen. Vloeibaarheid lonkt!”*

Elske Doets,
zakenvrouw van het jaar 2017

*“Herman Vissia is idealist en visionair. Hij bestookt je met zijn
aanstekelijke, energieke en gepassioneerde verhaal. Je hoeft het er
niet mee eens te zijn, het zet je sowieso aan het denken!”*

Rob Verheul,
Bankier en FinTech consultant

*‘In dit boek ontmoet je de hartenklop van een pionier. Een man die
met verstand door grenzen heen denkt om de wereld beter te maken.*

Lézen!’

Hans van Willigenburg,
journalist

*“Uit het hart en de praktijk geschreven met een oog op een positieve
toekomst. Altijd fijn om te lezen wat allemaal wél kan en hoe met een
positieve instelling problemen overwonnen kunnen worden”*

Roel Wolfert,
senior FinTech Executive and crypto entrepreneur

VOORWOORD

Het zit niet in onze calvinistische volksaard om onbewezen, dan wel semiperfecte technologie meteen te omarmen. Pas als we na uitgebreid testen op goede gronden kunnen zeggen dat iets ‘honderd procent zeker’ is, zijn we bereid onze scepsis op te geven. Geen wonder dat Bitcoin en, in het verlengde daarvan, cryptovaluta in Nederland met de nodige afstand worden onthaald.

Toch is onze drang naar betrouwbaarheid, naar dichtgetimmerde wet- en regelgeving, tegelijkertijd het ultieme motief om cryptovaluta en de achterliggende blockchain-technologie zo snel mogelijk een ‘thuis’ te bieden in Nederland. Juist omdat deze technologie nog volop in ontwikkeling is en nieuwe hobbels zeker zullen opdoemen, biedt onze hoogwaardige, juridische infrastructuur de perfecte omgeving om dit nieuwe hoofdstuk van de digitale revolutie in goede banen te leiden. En omstreden ICO's op een integere manier van de grond te krijgen.

In dit e-book ‘Op naar bruisende Start-up Delta!’ leest u enkele mini-essays over de weg die we moeten bewandelen om hier, aan de Noordzee, via cryptofinanciering een cluster van de nieuwste, meest veelbelovende start-ups en scale-ups aan te trekken. Dit soort bedrijvigheid vormt immers de beste garantie dat ook toekomstige generaties hier welvarend en gelukkig zullen zijn.

Door met ‘Byeshares’ zelf aan de wieg van een betrouwbare ICO te staan, wil ik Nederland een stap verder brengen als veilige thuishaven van cryptofinanciering. Als een hoog technologische samenleving, die eerlijk, leefbaar en rechtvaardig is.

Veel leesplezier!

Herman Vissia
CEO Byelex

INHOUDSOPGAVE

- 5 **VERSIMPEL DE FINANCIERING VAN INNOVATIEVE BEDRIJVEN EN START-UPS**
Hoe ik strijd om van Nederland een bakermat van succesvolle ICO's te maken, deel 1
- 6 **INTEGERE FINANCIERING JÚIST BELANGRIJK VOOR INNOVATIEVE BEDRIJVEN EN START-UPS**
Hoe ik strijd om van Nederland een bakermat van succesvolle ICO's te maken, deel 2
- 7 **HOE EERDER NEDERLAND CRYPTO'S OMARMT, HOE BETER**
Open brief aan de premier
- 8 **VERANDER DE WERELD, VERANDER HET GELD**
De onstuitbare belofte van niet-centrale geldcreatie
- 9 **DAT CRIMINELEN ZICH STORTEN OP CRYPTOVALUTA IS EEN ZEGEN**
Aandacht van de misdaad maakt nieuwe technologie sneller veilig én mainstream
- 10 **DE EINDTIJD VAN HET GELD IS BEGONNEN!**
Bitcoin slechts volgende stap naar totale opheffing van valuta
- 11 **TECHNOLOGIE ALS MISKENDE MOTOR VAN VRIJHEID**
Hoeveel optimisme kunnen wij, mensen, aan?
- 12 **NOOIT MEER GELD VERSPILLEN AAN TEGENVALLENDE TECHNOLOGIE**
Tijd voor het technologie-abonnement
- 13 **FOCUS OP BLOEIENDE STEDEN**
Urbane dynamiek beste graadmeter voor welvaart en vooruitgang
- 14 **TOPTEAM SAMENSTELLEN? VOLG DE RUSSEN...**
Hoe jonge bedrijven kunnen leren van de Sovjet-Unie
- 15 **LAAT HET INNOVATIEVE BREIN VOLUIT KNETTEREN**
Onderwijs investeert teveel in wát je denkt, te weinig in hóe je denkt
- 16 **HET LEERMOMENT VAN #PANAMAPAPERS**
Belastingontwijking als kans op wereldwijde verbeterslag

VERSIMPTEL DE FINANCIERING VAN INNOVATIEVE BEDRIJVEN EN START-UPS

Hoe ik strijd om van Nederland een bakermat van succesvolle ICO's te maken, deel 1

Alles in de software industrie draait er uiteindelijk om zaken sneller, goedkoper of makkelijker te maken. Liefst alle drie tegelijk. In het beste geval lukt het iets zodanig te vereenvoudigen, dat het voor niemand meer zin heeft er überhaupt nog tijd aan te besteden. Ik ben, kortom, gefascineerd door de mogelijkheid softwareproducten voor de mensheid te laten werken. En op die manier een maximaal aantal individuen 'vrij te spelen' tot het niveau dat ze onbeperkt met de dingen en de vragen bezig kunnen zijn, die hen het meest interesseren.

Vanuit deze drang naar eenvoud en tijdsbesparing heb ik de ambitie ontwikkeld mijn technologiebedrijf, [ByeleX](#), niet op de ingewikkelde, tijdrovende, vernederende manier – via een zakenbank, een investeringsmaatschappij of zogenaamde business angels – gefinancierd te krijgen, maar via een zogenaamde [IPCO](#), (Initial Public Coin Offering) waar ik aandelen van [ByeleX](#) aanbiedt als cryptografische tokens met de naam [Byeshares](#).

Waarom zou ik kostbare en langdradige diners met zakenbankiers of investeringsmaatschappijen moeten uitzitten, als opstapje naar een startkapitaal? En vragen van hen moeten beantwoorden, waaruit blijkt dat ze niks van de materie begrijpen? Allemaal verspilde tijd, zo redeneer ik, als er reeds voldoende mensen op aarde zijn – waar dan ook – die het businessmodel van [ByeleX](#) wél doorgronden. En op grond daarvan bereid zijn vanuit hun eigen overtuiging en op hun eigen niveau in [ByeleX](#) te investeren.

Het probleem is dat de aandelenmarkt annex zakenwereld, met zijn papieren aandelen 'aan toonder', in grote lijnen nog functioneert als een paar eeuwen terug, in de VOC-tijd. Alsof er geen internet bestaat. Alsof het 1620 is, en geen 2018. Noem me een idealist of een Don Quichotte, maar ik wil dat veranderen. Vereenvoudigen. Zodat mijn vernieuwde bedrijf, en andere slimme start-ups, via een IPCO wereldwijd veel makkelijker individuele (kleine) investeerders bij elkaar kan brengen.

Omdat ICO's, net als cryptovaluta, in de media vaak als schimmig en 'ongereguleerd' worden afgeschilderd (alsof het regeltjeswoud van de aandelenmarkten niet schimmig is!), heb ik mij tot doel gesteld de IPCO van mijn bedrijf [ByeleX](#), via zogenaamde [Byeshares](#), volledig legaal en zo transparant mogelijk te laten verlopen. Van A tot Z open kaart, dus. Daarom ben ik de afgelopen maanden vele manuren in stokoude wetgevingsteksten gedoken. En heb ik intensief contact met de AFM, de Kamer van Koophandel, mijn notaris en mijn advocaten. Zodat de puzzel, hopelijk, in elkaar gaat vallen.

Tot mijn grote vreugde kan ik meedelen dat al deze partijen mij op enthousiaste wijze met raad en daad terzijde staan. Ex-premier Balkenende zou deze positieve geestkracht vast en zeker omschrijven als 'VOC-mentaliteit', en voor deze ene keer zou ik het van harte met hem eens zijn.

Nú al is zeker dat de Hightech Campus Eindhoven mijn huidige bedrijf, [ByeleX](#), uitnodigt op hun terrein om veelbelovende start-ups te adviseren op het gebied van funding. Wie weet kunnen we gezamenlijk van Nederland de internationale bakermat van succesvolle IPCO's maken.

En ben ik – wellicht – toch geen Don Quichotte.

INTEGERE FINANCIERING JÚIST BELANGRIJK VOOR INNOVATIEVE BEDRIJVEN EN START-UPS

Hoe ik strijd om van Nederland een bakermat van succesvolle ICO's te maken, deel 2

In mijn het voorgaande mini-essay heb ik zo helder mogelijk uitgelegd waarom traditionele financieringsvormen niet meer passen bij wérkelijk innovatieve bedrijven en start-ups. Ze werken vertragend. Bereiken maar een klein percentage van de geïnteresseerden op deze aardbol. En slurpen energie op, die je veel beter aan het te ontwikkelen, innovatieve product kunt besteden. Precies daarom gebruik ik momenteel veel van mijn energie om voor mijn vernieuwde bedrijf Byelex, en in het verlengde daarvan voor andere start-ups in Nederland, een volstrekt transparante en geheel legale [IPCO](#) (Initial Public Coin Offering) mogelijk te maken.

Want hoe terecht (en hard) mijn oordeel over traditionele financieringsvormen ook is: voor de buitenwereld – die ver van de start-up-wereld afstaat – hebben de traditionele investeerders en zakenbanken in ieder geval een geschiedenis. Weliswaar is dat een historie van vallen en opstaan, van winnen en verliezen, van overmoed en deemoed, en ja, niet zelden van liegen en bedriegen. Maar die geschiedenis is – hoe dan ook – opgetekend. En daarmee een tastbaar uitgangspunt voor toezichthouders, die een correcte, financiële wereld pogen in te richten, met een minimale kans op nóg meer schandalen.

Omdat een IPCO iets geheel nieuws is en de neiging heeft 'onzichtbaar' te zijn, ingewikkeld voor het grote publiek, zet ik geen streep onder die geschiedenis, maar probeer ik de opgebouwde wijsheid die in megadikke wetboeken is terug te vinden, te vertalen naar de digitale praktijk van 2017. Ik ben pas tevreden als ik alle maatschappelijke principes en beginselen die in onze financiële wetgeving zijn vastgelegd (eerlijkheid, openheid, evenredigheid) in een modern jasje kan steken. En geschikt kan maken voor een IPCO.

Want juist een IPCO moet, als nieuw verschijnsel, boven elke twijfel verheven zijn. En verdedigbaar tegenover kritische persvragen. Vandaar mijn intensieve samenwerking met de AFM, de Kamer van Koophandel, de advocatuur en het notariaat.

Tot slot, een kijkje in de keuken...

Eén van de softwareproblemen waar we als Byelex nu keihard aan werken, is het mogelijk maken van een digitale aandeelhoudersvergadering. Waarbij we aandeelhouders op afstand waterdicht kunnen identificeren en, naar rato van hun aantal cryptografische tokens (het digitale equivalent van aandelen), stemrecht kunnen geven. Ik ga niet zeggen dat dit makkelijk is. Maar elk stap die we dichterbij de oplossing komen (en we hebben al flink wat stappen gezet), geeft me een onvervangbare kick.

Toegegeven... Of het Nederland gaat lukken als eerste een volledig digitale beursvloer te openen voor innovatieve bedrijven en start-ups, blijft de vraag.

Maar het niet met al je vezels proberen, is voor mij de grotere nederlaag.

HOE EERDER NEDERLAND CRYPTO'S OMARMT, HOE BETER

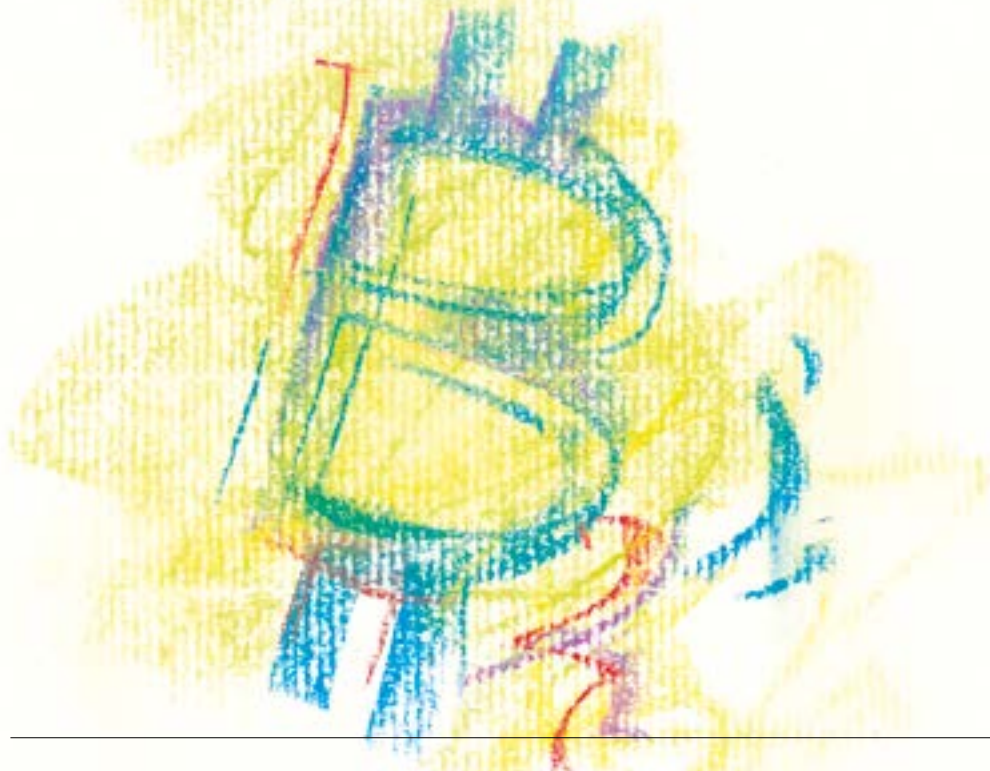
Open brief aan de premier

Beste Mark Rutte,

Als wij het goed zien bent u klaar met al die zeurpieten die steeds weer 'visie', 'leiderschap' en 'stippen aan de horizon' van u verwachten. U heeft uw handen vol aan het correct beheren van tientallen urgente dossiers en het verdedigen van Nederlandse belangen in de internationale arena. Hoe vaak moet u nog uitleggen dat het al moeilijk en tijdrovend genoeg is 17 miljoen Nederlanders tevreden te houden? En ook nog eens hun vrijheid in ons mooie kikkerlandje te bewaken, daarbij sinds kort flink uitgedaagd door kwaadaardige cybermachten als Rusland?

Welnu, hier een eenvoudig voorstel om uw criticasters in één klap van de kaart te vegen. Stel morgen, of desnoods overmorgen, een Taskforce Cryptofinanciering aan. Laat zien dat u als liberale premier niet alleen de bedrijvigheid van nu gunstig gezind bent, maar meer nog: de bedrijvigheid van de toekomst! Dan toont u niet alleen in één klap 'visie' en 'leiderschap', u tekent in één moeite door ook die felbegeerde 'stip aan de horizon'.

Want ons land heeft zowel juridisch als technologisch een nagenoeg perfecte infrastructuur om hèt wereldcentrum te worden voor cryptofinanciering. Tel de onschatbare hoeveelheid kennis die in onze wetboeken, bij de toezichthouders, de banken, het notariaat en de advocatuur ligt opgeslagen eens bij elkaar op. Conclusie? Er is geen land ter wereld te bedenken dat zo goed is uitgerust om de Nieuwe Realiteit – decentrale bedrijfsfinancieringen via de digitale snelweg, beter bekend als ICO's (Initial Coin Offerings) – te gaan faciliteren.

Zet de knapste koppen uit genoemde branches bij elkaar, meneer Rutte. En onder uw leiding kan Nederland, als magneet van internationaal [cryptogeld](#), razendsnel uitgroeien tot grootste groeiregio van startups en innovatieve bedrijvigheid. Nederland Cryptohaven in de Start-up Delta, het lijkt me een heleboel 'stip' aan een lonkende horizon!

Natuurlijk dient u voor die Taskforce Cryptofinanciering een paar drempels te nemen. Niemand gaat zomaar de geschiedenisboeken in. Om te beginnen dient u de speculaties rond [Bitcoin](#) en andere cryptovaluta scherp te scheiden van de onstuitbare technologie erachter: de [Blockchain](#). Verder zal het enig zoekwerk vereisen om de juiste krachten in de verschillende branches te verzamelen die zich intellectueel kunnen losmaken van het huidige (gecentraliseerde) geldsysteem en zicht hebben op de Nieuwe Realiteit inzake digitale geldstromen van over vijf of tien jaar. En, tot slot, zult u weerstand moeten bieden – niet te onderschatten – aan het verzamelde persleger, dat als een zelfbenoemde moraalridder ongetwijfeld pogingen gaat doen u als een 'gek' af te schilderen die ons land tot een speeltuin voor cowboys en criminelen wil omvormen.

Zullen wij u iets verklappen? Dat laatste scenario, dat van die opgewonden journalisten, is een geschenk uit de hemel. Met uw welbekende glimlach en verbale overtuigingskracht kunt u hen dan uitleggen dat we onze poldermentaliteit – onze natuurlijke drang alles tot in de puntjes helder, rechtvaardig, veilig en correct te willen regelen – zullen gaan inzetten om cryptofinanciering van een bevingengebied, dat het nu nog vaak is, te veranderen in een rustig akkerlandje, waar de hele wereld straks zijn crypto's annex koeien op durft te laten grazen! Met enorme, positieve welvaartseffecten voor de BV Nederland.

We durven te stellen dat wanneer u ons voorstel ter harte neemt en die Taskforce Cryptofinanciering snel in het leven roept, u weldra de meest zorgeloze premier ter wereld zult zijn. Want hoe urgent zijn al uw hoofdpijndossiers nog, als er straks ruim voldoende middelen zijn om ze één voor één op te lossen? Als Nederland hèt epicentrum is van legale en transparante ICO's? En daarmee het Silicon Valley 4.0?

Klinkt dit té mooi om waar te zijn en heeft u nog vragen, meneer Rutte? Wij nodigen u graag uit voor een kopje koffie. En totdat de meerderheid van de kiezers exact begrijpt waar het over gaat dan wel de positieve gevolgen van de Taskforce aan den lijve ondervindt, raden we als leidraad voor uw beleid de volgende zinsnede aan: *'Hoe eerder Nederland crypto's omarmt hoe beter'*.

Met de hartelijke groeten,
 Herman Vissia, directeur/oprichter Byelex.
 Roel Wolfert, FinTech leader en ICO adviseur.
 Rob Verheul, Strategy Consultant en COO blanco services.

VERANDER DE WERELD, VERANDER HET GELD

De onstuitbare belofte van niet-centrale geldcreatie

Dat de G20-top een excuus mag zijn voor grootschalige rellen en vernielingen, zal ik niet zeggen. Maar de diepgevoelde onvrede dat de regerende elites vooral met hun onderlinge machtsverhoudingen bezig zijn en de noden van de planeet en de wereldbevolking niet op één hebben staan, begrijp ik maar al te goed.

Zonder nu meteen in kwaadaardige complotten te denken, is het zonneklaar dat regeringen (ook de meest democratische), waar ook ter wereld, innige banden hebben met het netwerk van grote systeembanken. Die op hun beurt weer het monopolie bezitten op geldcreatie en het vormgeven van monetair beleid. Dit zijn openbare, door niemand betwiste gegevens. Het komt er dus op neer dat de regerende elites op een G20-top weliswaar pretenderen te werken aan verstandig en rationeel beleid. En naar buiten toe uitdragen dat ze de zorgen van ons, de gewone bevolking, delen. Maar in werkelijkheid zijn het volstrekt irrationele dienaars van een non-inclusief geldsysteem, denk aan de Panama Papers. Dat systeem doet zich voor als neutraal, maar in de praktijk belooft het precies het gedrag dat de elites zelf vertonen (en waarvoor ze zelf collectief blind lijken te zijn): gericht op groei, risico's en eigen gewin.

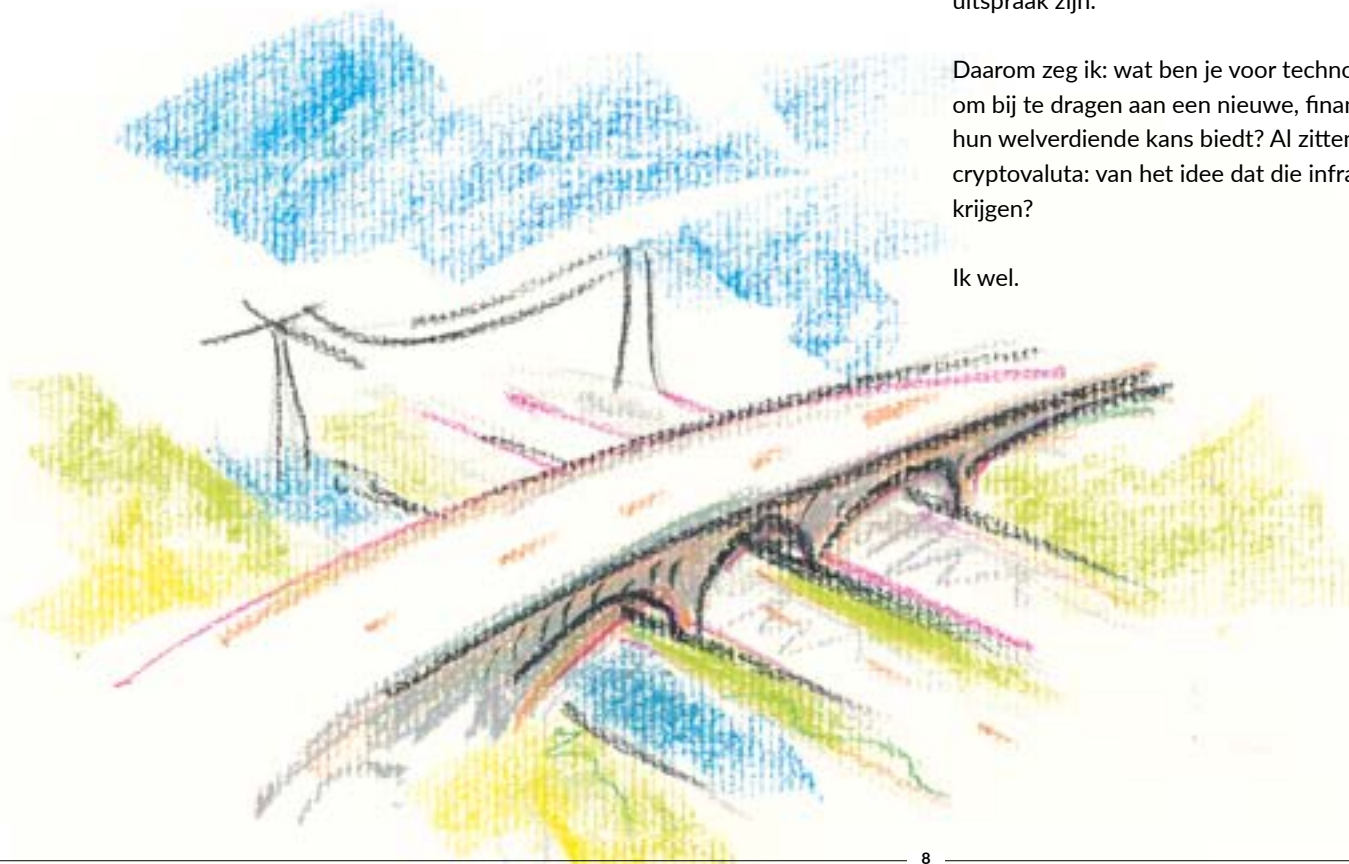
Helaas, niet op duurzaamheid.

Gelukkig zijn cryptovaluta als [Bitcoin](#), [Ethereum](#) en [Stellar](#) in opkomst. Als ondernemer steun ik deze nieuwe valuta, waar ik maar kan. Zo mag ik me de trotse eigenaar noemen van twee Bitcoin-automaten, één in Oudenbosch en één op de High Tech Campus in Eindhoven. De tijd zal het leren, maar de reden dat ik financieel en intellectueel zoveel investeer in 'computer-geld' en de blockchain-technologie erachter, is het vooruitzicht dat miljarden mensen – die nu nog geen toegang hebben tot het financiële systeem – straks over een eigen budget in cryptovaluta kunnen beschikken. En dat die mensen, ieder met hun eigen computer-portemonnee, voortaan invloed kunnen hebben op wat 'waardevol', 'nuttig' en 'nastrevenswaardig' is. En daarmee niet langer slaaf hoeven zijn van een onevenwichtig geldsysteem, dat bovenal de moraal van de elites belichaamt en geneigd is de aarde uit te putten.

Ik ben niet naïef. De gevestigde orde zal cryptovaluta voorlopig zien als een bedreiging. Als een onwelkome inperking van hun controle op de economie. Al sluit ik niet uit dat sommigen onder hen oprecht geloven dat de hoeveelheid geld die iemand verdient een getrouwe afspiegeling is van diens bijdrage aan de samenleving. Maar wat zeg je dan tegen, pakweg, een Syrische arts wiens huis buiten zijn schuld om is weggebombardeerd? En wiens familie en vrienden zijn omgekomen door een aanval met vatbommen? Zeg je dan 'jouw berooide bankrekening is het resultaat van jouw bijdrage aan de samenleving'? Dat zou een zieke uitspraak zijn.

Daarom zeg ik: wat ben je voor technologieondernemer als je niet al je kennis en kunde inzet om bij te dragen aan een nieuwe, financiële infrastructuur, die de kanslozen op deze planeet hun welverdiende kans biedt? Al zitten er in dit stadium wellicht nog haken en ogen aan cryptovaluta: van het idee dat die infrastructuur om de hoek ligt, moet je toch kippenvet krijgen?

Ik wel.

DAT CRIMINELEN ZICH STORTEN OP CRYPTOVALUTA IS EEN ZEGEN

Aandacht van de misdaad maakt nieuwe technologie sneller veilig én mainstream

Talentedvolle criminelen zijn niet zelden innovatieve denkers.

Neem succesvolle smokkelaars. Die hebben er, letterlijk, hun werk van gemaakt om grenzen te overschrijden. Behalve dat ze de slimste methodes hebben verzonnen om met hun ladingen en pakketjes buiten het zicht van de douane en vliegende grensbrigades te blijven, zijn ze, in zekere zin, ook nog eens visionair. Je kunt tegenwerpen dat ze 'het vrije verkeer van goederen' te letterlijk nemen, of schromelijk overdrijven. Of gewoon hele kwaadwaardige mensen zijn. Maar dat we uiteindelijk toe zullen groeien naar één wereldmarkt met één serie universele spelregels – en dat landsgrenzen op weg zijn rare obstakels te worden, die erom vragen te worden genegeerd – is helemaal geen gekke gedachte.

En dat grootschalige, internationaal georganiseerde misdaad, waaronder belastingontduiking, allerlei nationale autoriteiten ertoe dwingt onderling beter te gaan samenwerken (en meer universele regels in te voeren), is nog minder een gekke gedachte.

Criminelen zijn dus te beschouwen als de verguisde wegbereiders van verdere globalisering.

Nóg een interessant voorbeeld.

Dankzij de opkomst van Facebook hebben slimme knutselaars over de hele wereld ontdekt dat je goed geld kunt verdienen door op dit mondiale platform aantrekkelijke nepnieuws-berichten te plaatsen, waar druk op geklikt wordt. Weliswaar 'misbruiken' die knutselaars in eerste instantie Facebook, door onzin vermomd als nieuws te posten. Maar in tweede instantie zijn zij de aanjagers van innovatie, omdat Facebook door hun [nepnieuws](#) onder vuur kwam te liggen van politici en de publieke opinie, die op het punt stonden te concluderen dat je 'niks meer kan geloven' van wat op Facebook staat. Op straffe van reputatieschade en een ernstige dip in inkomsten zag Facebook-baas Mark Zuckerberg zich gedwongen in de hoogste versnelling te gaan werken aan het tegengaan van nepnieuws. Door die snelle actie heeft Facebook zijn geloofwaardigheid behouden of is het misschien zelfs geloofwaardiger geworden.

Denk in dit kader bijvoorbeeld ook eens aan de schimmige porno-industrie, die begin deze eeuw een enorme push heeft gegeven aan de techniek van online betalingen (het afrekenen van vieze filmpjes) en streaming video (YouTube & Netflix) en de conclusie is duidelijk...

Veel relevante innovaties worden aangejaagd door criminele dan wel semicriminele bedreigingen.

Waarom vind ik het belangrijk het huwelijk misdaad/innovatie in deze blog zo te benadrukken? Welnu, omdat berichtgeving over cryptovaluta, zoals Bitcoin, al te vaak beheerst wordt door verhalen over boeven, die cryptovaluta zouden gebruiken voor hun grootschalige, illegale praktijken. En dat die boevenpraktijken hét bewijs zouden zijn dat cryptovaluta nooit volwassen zullen worden. En daardoor niet kunnen uitgroeien tot een volwaardig betaalmiddel.

Ik zeg: het tegendeel is waar.

Dat criminelen zich op cryptovaluta storten is het beste bewijs van hun potentie. Het zal het gebruik ervan zeker veiliger maken, en het zal er voor zorgen dat cryptovaluta veel sneller mainstream worden.

DE EINDTIJD VAN HET GELD IS BEGONNEN!

Bitcoin slechts volgende stap naar totale opheffing van valuta

Op een dag, niet zo heel ver in de toekomst, zullen we heel hard lachen om het geldsysteem dat we nu nog gebruiken. En denken we met ontroering, en wellicht een vleugje nostalgie, aan de vreemde gewoonte overal een – tamelijk willekeurige – prijs op te plakken, die we dan met euro's, dollars, yen's of andere door banken gevalideerde valuta betalen.

- We zullen lachen om dat rare gedoe van briefjes en muntjes uitwisselen.
- We zullen lachen dat we ooit met geld in onze zakken liepen, waarvan een bankpresident in Frankfurt de waarde bepaalde.
- We zullen lachen om al die bankpasjes waarmee we langs contactpunten streken.
- En vooral zullen we ons een kriek lachen om de verplichting bij een officiële bank te zijn aangesloten ten einde überhaupt te kunnen betalen.

We zullen terugkijken op de tijd van nu als een belachelijk onevenwichtig piramidespel, waarin we – zonder het te beseffen – dansten naar de pijpen van de financiële autoriteiten. Waarom we binnen niet al te lange tijd zo hard zullen lachen?

Omdat het probleem dat geld ooit oploste – het schenken van vertrouwen over lange afstanden en tussen onbekende personen – dan opgelost zal zijn door de rekenkracht van alle computers die in ons bezit zijn.

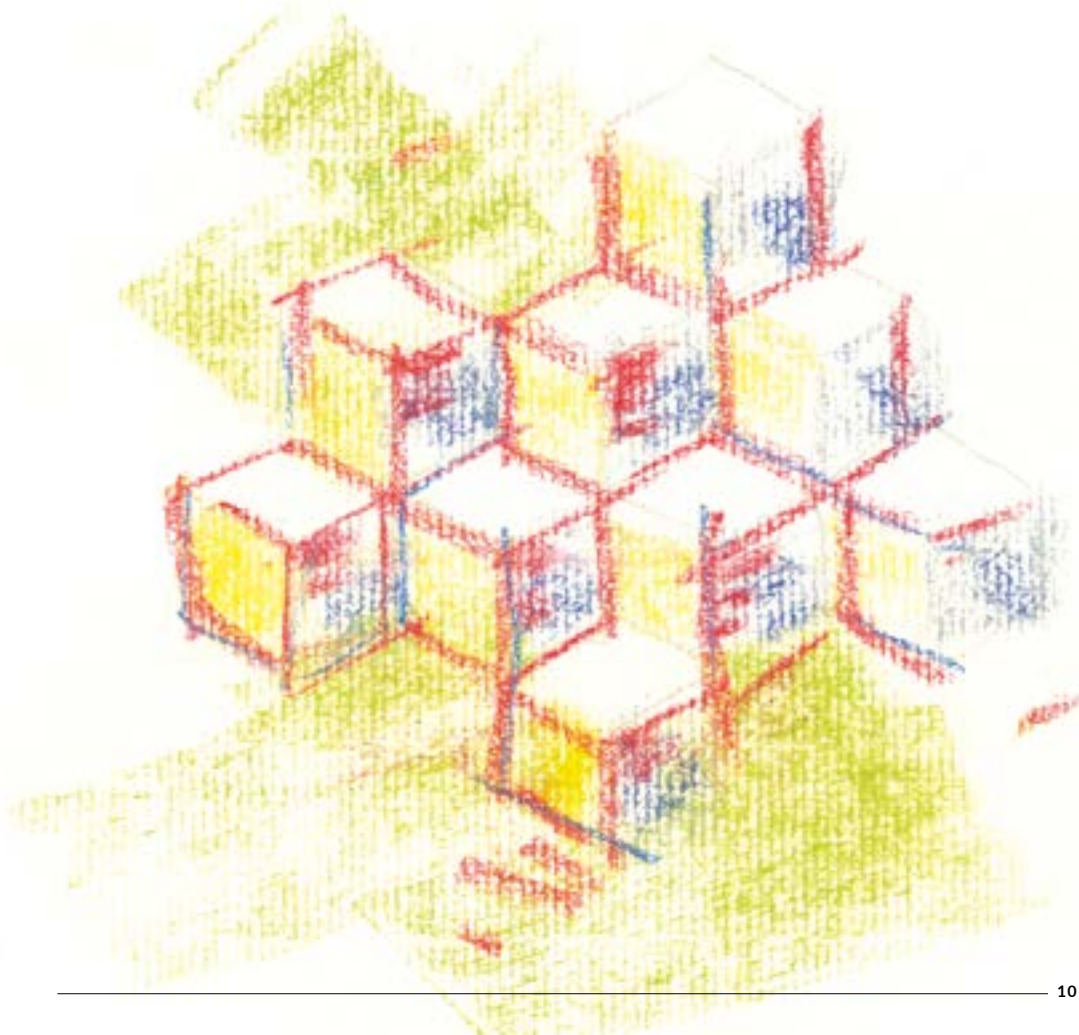
Via blockchain zullen we niet alleen in staat zijn om volkomen eerlijk en zonder complexe bankregels met elkaar af te rekenen. Nooit meer zullen we ook achterna gezeten worden door onvoorspelbare 'bubbels' in de economie. Immers, als de wet van vraag en aanbod, en daarmee de prijsvorming, niet meer (politiek) gestuurd wordt vanuit hoge etages in reusachtige kantoren, maar, real time, op de grond, tot stand komt door de hoeveelheid verifieerbare interesse in een object of levend wezen, zal er nooit meer een 'bubbel' kunnen ontstaan. En is de waarde van iets volkomen transparant vast te stellen, zij het dat die waarde voortdurend, van seconde tot seconde, verandert.

Als blockchain is doorgebroken zal elk soort bezitting en betaling 'vloeibaar' zijn. En zal de opdeling van het betalingsverkeer in kunstmatige rekeneenheden, wat we nu nog 'valuta' noemen, vervallen.

Iedereen zal dan 'zijn eigen' valuta hebben, zijnde de hoeveelheid tokens annex aandelen waarin hij of zij het eigen bezit heeft opgedeeld. En daarmee zijn we dan terug bij de ruileconomie van een paar eeuwen terug, waarin geen enkele noodzaak bestond voor een derde partij.

Met de smartphone in de hand zal meneer A, zonder met zijn ogen te knipperen, één-duizendste van zijn auto verhandelen aan ondernemer B, die er een heerlijke Chinese maaltijd voor teruggeeft.

Tegen die tijd 'ben' je niet alleen 'wat je eet', maar ook 'wat je betaalt'.

TECHNOLOGIE ALS MISKENDE MOTOR VAN VRIJHEID

Hoeveel optimisme kunnen wij, mensen, aan?

‘Ja, ik ben een techneut,’ zeg ik wel eens. ‘Maar toch vind ik dat de technologische revolutie te veel aandacht krijgt.’

‘Waarom vind je dat?’ is dan de logische tegenvraag.

‘Omdat technologie complex is,’ luidt mijn antwoord, ‘kun je het ‘t best zo precies mogelijk bespreken, onder kenners dus, of anders niet. Nu wordt technologie dagelijks ingezet om de nieuwskolommen te vullen. Angst te zaaien. Aandacht te trekken. Er vallen bombastische termen als “5G”, “Kunstmatige Intelligentie” en “Internet Of Things”. En zo wordt de indruk gewekt dat de wereld ondersteboven wordt gekeerd. En er morgen compleet nieuwe wetten zullen gelden.’

‘Is dat dan niet zo?’ luidt meestal de reactie van mijn verbaasde gehoor.

‘Neem een simpel voorbeeld, de uitgeverijbranche,’ zeg ik dan. ‘Er wordt gedaan alsof redacteuren met het de intrede van “Kunstmatige Intelligentie” binnenkort niet meer nodig zijn. Bestsellers voortaan voorspeld kunnen worden; de menselijke geest buitenspel kan worden gezet. Alsof computers de hele bedrijfstak gaan overnemen.’

‘Dat is toch een reële dreiging?’ hoor ik dan vaak zeggen.

‘Nee,’ zeg ik op mijn beurt. ‘Dat is angst zaaien. Er is zeker een categorie boeken, thrillers bijvoorbeeld, die je met inzet van KI nóg beter kunt laten renderen. Door via data te achterhalen welke thema’s geliefd zijn, welke plots massaal aanslaan en welke schrijfstijlen worden omarmd. Maar mensen lezen toch niet alleen thrillers? Die willen toch ook verrassende, heel persoonlijke boeken lezen? Denk je dat KI poëzie gaat elimineren? Geen sprake van.’

‘Hoe weet je dat zo zeker?’ vraagt mijn gehoor dan.

‘Helemaal zeker weten doe je nooit iets,’ antwoord ik eerlijk. ‘Maar de digitale revolutie heeft vooral zaken sneller en efficiënter gemaakt. Niet per se anders. Neem een foto van een willekeurige winkelstraat, dertig jaar geleden, en je ziet mensen met exact dezelfde behoeften als nu. Ook het lezen van poëzie hoort daarbij.’

‘Waarom lezen we dan steeds over technologie, die ons leven drastisch gaat omgooien?’

‘Plat gezegd, omdat je met angst geld kunt verdienen. Producten kunt verkopen. Terwijl we ons met de positieve gevolgen van de technologische revolutie – toename van vrije tijd, van vrijheid – geen raad weten.’

‘Dus het écht goede nieuws over technologie krijgen we nauwelijks te horen omdat je met nieuws geld moet verdienen?’

‘Exact. Voor de overgrote meerderheid is meer vrije tijd en vrijheid, vrees ik, een nachtmerrie. Dát veranderen, is de wérkelijke uitdaging voor de toekomst.’

NOOIT MEER GELD VERSPILLEN AAN TEGENVALLENDE TECHNOLOGIE

Tijd voor het technologie-abonnement

Weet u zeker dat uw bedrijf voorzien is van de laatste en slimste technologie? Of ligt u wakker van de mogelijkheid dat een concurrent u op technologisch gebied inhaalt, en daardoor uw verdienmodel in één klap ouderwets of vleugellam maakt? Uit eigen ervaring weet ik dat er in directiekamers heel wat onrust heerst over dit soort vragen. En ik begrijp die onrust. Want hoe kun je als ondernemer of directie nu zeker weten dat de technologiepartners waarmee je werkt daadwerkelijk bezig zijn aan de technologieën en oplossingen, die jouw bedrijf nu of binnen afzienbare tijd nodig heeft om een voorsprong te houden? Of überhaupt te overleven?

Nieuwe technologie kan dus mooi, spannend en enorm rendementsverhogend zijn, maar ook, een beetje scherp geformuleerd, een nagel aan uw doodskist!

Behalve de principiële onmogelijkheid zeker te weten dat u als bedrijf 'op het juiste paard wedt', is er ook nog een andere reden die de onzekerheid voedt. En die reden is dat de afnemer van nieuwe technologie, u dus, nooit over hetzelfde kennisniveau beschikt als uw technologiepartner. De realiteit is bijna altijd dat u wordt uitgenodigd voor allerlei gelikte presentaties, waar (dikwijls prijzige) technologieën worden gepresenteerd die u zogenaamd gaan helpen de toekomst te veroveren, zonder dat u écht goed kunt beoordelen of die belofte hout snijdt. Voor u het weet investeert u tonnen of miljoenen euro's in technologieën, die niet datgene oplossen of versnellen dat u graag opgelost en versneld wilt zien.

En dan heeft u al die euro's – waar u zoveel ander moois mee kunt doen – dus weggegooid.

In deze tijd van complexiteit en ontegenwoordig snelle veranderingen denk ik dat het inkopen van technologie veel intelligenter kan. En dat daarbij aan alle kanten winst valt te boeken: voor het bedrijfsleven, voor de technologieleveranciers én voor de klant. Win-win-win, dus. 'Oké Herman, kom maar op,' hoor ik u al zeggen. 'Hoe kunnen we iedereen rijker en gelukkiger maken? En gezonder, omdat niemand volgens jou meer wakker hoeft te liggen?'

Simpel. Wanneer bedrijven de stap maken niet meer te gokken op één technologie of één briljante vinding, maar in abonnementsvorm het recht verwerven te shoppen in een rijke diversiteit aan technologische vernieuwingen, neemt de kans op succes toe. En de kans op weggegooid geld en slapeloze nachten af. Er zullen bruisende technologiebedrijven annex laboratoria gaan ontstaan, waar met abonnementsgeld uit het bedrijfsleven vrij en fundamenteel onderzoek gedaan zal worden. En waarbij de abonnees geheel en al zelf kunnen bepalen wélke resultaten van dat onderzoek ze van hun abonnementsgeld willen afnemen! Hiermee koppelt u de 'free spirit' van bevlogen onderzoekers aan de noodzaak voor pionierende bedrijven om de slimste en meest specifieke technologie in te zetten.

Tot slot: in de praktijk van alledag blijkt steeds opnieuw dat niet één programma of vinding zaligmakend is, maar een combinatie van programma's en vindingen. Dat is een extra argument om als ondernemer of directie niet meer in risicovolle contracten maar in risicospreidende abonnementsconstructies te denken.

Tenzij u graag wakker ligt...

FOCUS OP BLOEIENDE STEDEN

Urbane dynamiek beste graadmeter voor welvaart en vooruitgang

Even een vraagje... Is het werkelijk belangrijk wat Trump denkt? Welke manoeuvre Poetin voorbereidt? Wat Xi Jinping bovenaan zijn prioriteitenlijstje heeft staan? De buitenlandpagina's van de kranten zijn er al gauw voor vijftig procent mee gevuld. Leuke sport hoor, al dat speculeren: dat Witte Huis-, Kremlin- en Beijing-watchen. In het beste geval levert het leuke jongensboekenverhalen op, waar je de dreigende stiltes op verjaardagspartijtjes tijdelijk mee kan verjagen.

Maar zegt al die speculatie in de media werkelijk iets over de stand van een land? Over het geluk van haar inwoners? En over hun toekomstperspectieven? Krijgen Russen, bijvoorbeeld, een beter of slechter leven als Poetin besluit president Assad in Syrië militair te gaan steunen? Het antwoord is, volgens mij, vier keer: nee, nee, nee en nee.

Zal ik, heel voorzichtig, eens een voorstel doen hoe je de stand van een land, en die van de wereld, beter in beeld kunt krijgen? Door de groei van het aantal slimme steden ('smart cities') in een bepaald land of een zekere regio onder de loep te nemen.

Neem Afrika. De politiek is er nog altijd corrupt en deprimerend. Maar de [stedelijke dynamiek](#) is door geen enkel regime tegen te houden. Dankzij 'exploderende' steden als Lagos, Nairobi, Kinshasa, Abidjan, Luanda, Addis Abeba, Dakar en Dar es Salaam komen er jaarlijks tientallen miljoenen Afrikanen met een baan, een huis, een inkomen en vrije tijd bij.

Wat voor Afrika geldt, geldt in zekere zin ook voor Nederland. Onze steden worden meer en meer richtingbepalend. Jongeren, zo blijkt, leggen het leefklimaat, de onderwijsmogelijkheden en het voorzieningenniveau van steden op een volstrekt non-ideologische manier naast elkaar. En bepalen vervolgens waar ze zich vestigen. Gevolg? Wereldwijd ontstaat er een steeds scherper onderscheid tussen groeiregio's en krimpgebieden, waarbij de groeiregio's, met één of meer steden als middelpunt, de meest betrouwbare graadmeters voor welvaart en vooruitgang gaan vormen. De vermaarde wetenschapper Benjamin Barber constateerde in zijn boek [If Mayors Ruled the World](#) al dat nieuwe, 21ste eeuwse politiek puur praktische politiek is. Dat de burgemeesters van de (nieuwe) wereldsteden het dichtst in de buurt komen van die nieuwe politiek. En dat natiestaten zich veelal met 'oude vragen' bezighouden.

Mijn stelling is dat de grote steden in de wereld onderling een sterkere ideologische verwantschap zullen krijgen, of al hebben, dan de nationaal georganiseerde partijen. Tezamen vormen zij een grotere 'kracht' dan welk politiek systeem ook.

TOPTEAM SAMENSTELLEN? VOLG DE RUSSEN...

Hoe jonge bedrijven kunnen leren van de Sovjet-Unie

In de hoogtijdagen van de Sovjet-Unie werden bemanningen van ruimtemissies met uiterste zorgvuldigheid samengesteld. Alles was erop gericht hen de geplande opdrachten stipt te laten uitvoeren. Om vooraf maximale zekerheid te verkrijgen over hun gedrag en prestaties als het eropaan zou komen, in de ruimte, werden deze bemanningen voor langere tijd bij elkaar gezet en geobserveerd. Individueel en collectief aan allerlei tests onderworpen. Hoewel deze methodiek destijds in de westerse pers werd gebruikt om het Sovjet systeem als star en mensvijandig af te schilderen, ben ik van mening dat de psychologische kennis uit die Sovjet-periode van grote waarde kan zijn voor het bedrijfsleven in de technologische maatschappij van nu en morgen.

Al jaren ben ik dan ook zeer geïnteresseerd in het fenomeen 'socio-nics'. Simpel gezegd is 'socio-nics' een in Oost-Europa ontwikkelde methodiek om mensen annex persoonlijkheidstypen te selecteren, die op verschillende, maar elkaar aanvullende manieren informatie tot zich nemen. Wat de één niet ziet of doorheeft, wordt vrijwel zeker door een teamgenoot, met een andere manier van kennisverwerking, wél gezien en begrepen. Hierdoor neemt de kans op tunnelvisie of eenzijdige ontwikkeling bij directies of andersoortige teams drastisch af. En wordt de kans op het leveren van continue (top)prestaties substantieel verhoogd.

Als je kijkt naar hoe traditionele instituten (banken, scholen, toezichhouders, etc.) tegenwoordig nog vaak geleid worden – door een groep van gelijkgestemden met allen eenzelfde blinde vlek – zou je wensen dat de lessen van de ruimtevaart ten tijde van de Sovjet-Unie nog op ieders netvlies stonden. Was de financiële crisis ooit ontstaan, en zo enorm geweest, wanneer banken niet steeds één type risicoverslaafde topmanager zou voortrekken? Maar ook een paar mooie zeteltjes zou bewaren voor superslimme historici of een paar aarzelende filosofen dan wel logici?

Inderdaad, de vraag stellen is hem beantwoorden.

Natuurlijk snapt iedereen intussen, ook ik, dat de toenmalige pretentie van de Sovjet-Unie als zouden zij 'objectieve wetenschap' bedrijven overdreven was. Maar de manier waarop destijds geprobeerd werd teams samen te stellen die een zo breed mogelijke kijk op de werkelijkheid garandeerden, is mijns inziens hyperactueel en nastrevenswaardig. Onder de hoede van het Sovjet-communisme heeft het denken over 'prestatieverhogende diversiteit' een enorme sprong gemaakt. Succesvolle bedrijven als Apple, Google, Facebook en (in Nederland) CoolBlue zijn met hun open blik en hun onbevooroordeelde handelen misschien wel meer schatplichtig aan de Sovjet-Unie dan aan welke vrije markt ideologie ook.

Denk daar eens over na als je een start-up wilt beginnen rond een spannend idee of veelbelovende vinding.

LAAT HET INNOVATIEVE BREIN VOLUIT KNETTEREN

Onderwijs investeert teveel in wát je denkt, te weinig in hóe je denkt

Als ondernemer ben ik gefascineerd door nieuwe ziens- en benaderingswijzen. En in het verlengde daarvan altijd op zoek naar nóg slimmere oplossingen voor terugkerende of hardnekkige problemen. Vaak genoeg heb ik mensen ontmoet, die hun best doen mij te imponeren met allerlei inzichten die ze recentelijk dan wel door de jaren heen hebben opgedaan. Al of niet met in hun achterhoofd de ambitie om met mij of voor mij te werken. Vaak merk ik in zulke gevallen dat ik moeite heb mijn aandacht erbij te houden. En moet ik bekennen dat het me niet zoveel kan schelen wat iemands standpunt inzake gelijkheid, racisme, fatsoen, kapitalisme, netneutraliteit, Europa of een andere prangende kwestie precies is. Kortom, wat iemand denkt of juist acht, interesseert me vaak maar matig.

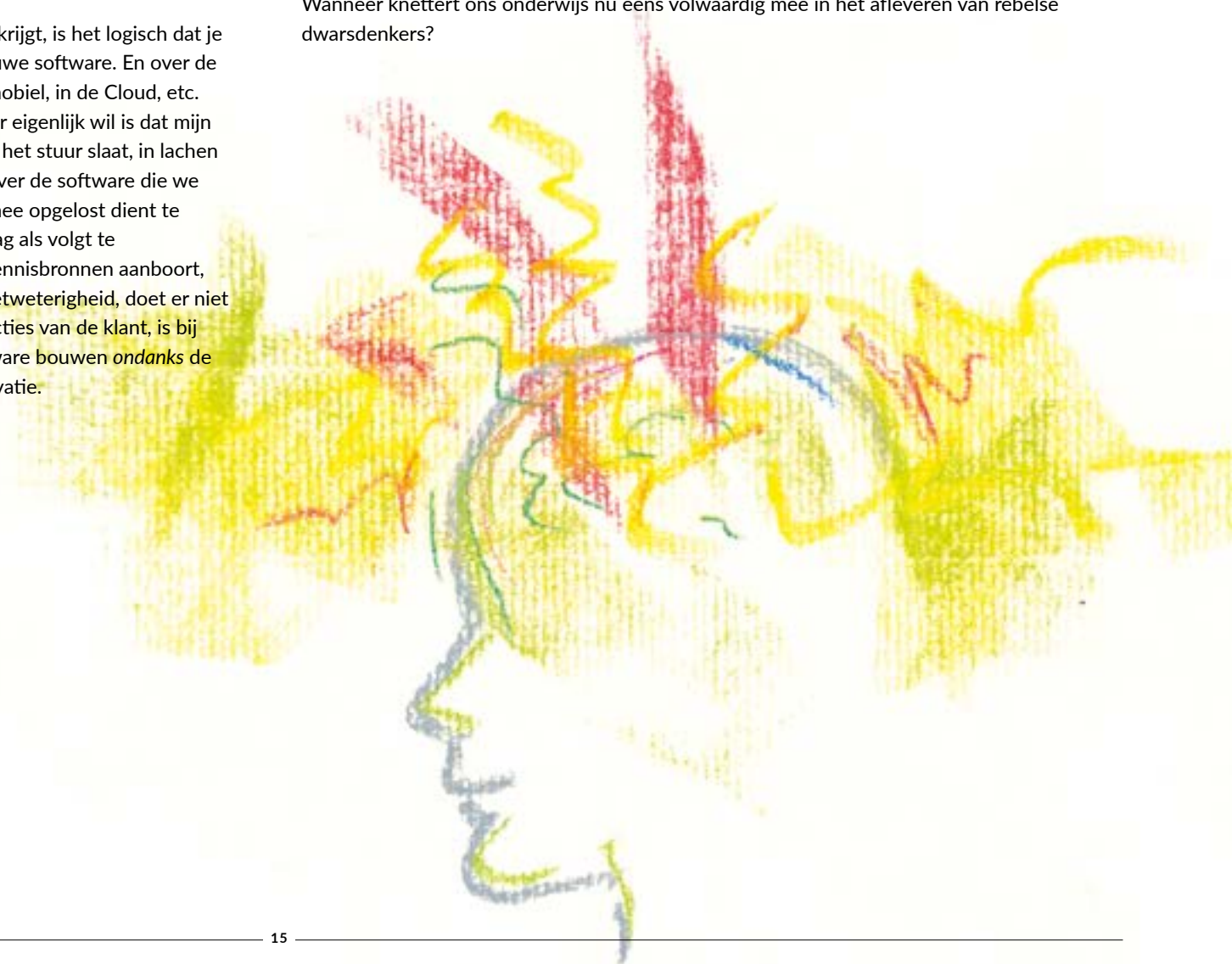
Wat me des te meer bezighoudt, is hóe iemand denkt.

Simpel voorbeeld. Wanneer je als softwarebouwer een opdracht krijgt, is het logisch dat je in overleg treedt met de opdrachtgever over de eisen aan de nieuwe software. En over de manier waarop de opdrachtgever wil dat de software werkt, op mobiel, in de Cloud, etc. Dat klinkt allemaal redelijk en logisch, maar wat ik als ondernemer eigenlijk wil is dat mijn werknemer die na zo'n overleg in de auto stapt, met zijn hand op het stuur slaat, in lachen uitbarst en denkt: 'Wat ben ik nou wérkelijk te weten gekomen over de software die we moeten gaan bouwen? En wat is het wérkelijke probleem dat ermee opgelost dient te worden?' In het ideale geval durft deze werknemer zijn eigen vraag als volgt te beantwoorden: 'Niks!!!' De kans dat hij of zij vervolgens betere kennisbronnen aanboort, op de stoel van de opdrachtgever gaat zitten – uit frustratie of betweterigheid, doet er niet toe – en de opdracht beter zal gaan uitvoeren ondanks de instructies van de klant, is bij mijn werknemers levensgroot. Werknemers die succesvolle software bouwen *ondanks* de klant, *niet dankzij*: dát zijn werknemers die echt zorgen voor innovatie.

In het huidige onderwijs zie ik dat deze (gewaagde) manier van nadenken veel te weinig aan bod komt. Studenten worden niet zelden in groepjes gestopt en gaan vervolgens in gezamenlijkheid de kortste weg zoeken naar de gestelde eisen. Conformisme en pragmatisme vieren hoogtij. Wij zien dit keer op keer als we stagiaires en starters met briljante en originele geesten aan ons bedrijf proberen te binden. Ook de Nederlandse economie mist kansen, doordat veel bedrijven en organisaties dit soort non-conformisme niet zomaar accepteren. Radicale dwarsdenkers zouden daarentegen op een voetstuk moeten worden geplaatst, en niet stilletjes worden weggemoffeld.

Een innovatief brein knettert de pan uit!

Wanneer knettert ons onderwijs nu eens volwaardig mee in het afleveren van rebelse dwarsdenkers?

HET LEERMOMENT VAN #PANAMAPAPERS

Belastingontwijking als kans op wereldwijde verbeterslag

Wat zou het jammer zijn als de ophef over de #PanamaPapers niet verder komt dan 'schande!' roepen. En jezelf schoon wassen omdat je nog nooit in Panama bent geweest of er iemand hebt gesproken, geskyped of gemaïld. Dat is me allemaal te makkelijk. Niet omdat ik zo nodig een dwaze optimist wil zijn of een heilige, maar als zulk nieuws explodeert, wacht ik even met mijn oordeel en ga ik me erin verdiepen, vooral uit nieuwsgierigheid, maar ook omdat ik weet dat een goede analyse mij zakelijk van pas kan komen.

Wat is mijn analyse?

Hoewel je veel kranten verkoopt en massa's clicks genereert door een kopgroep van machtigen aan te wijzen die achter onze rug hun miljarden wegsluizen, is het echte nieuws dat belastingontwijking, met dank aan het wereldwijde web, voor een veel grotere groep bereikbaar is geworden dan alleen presidenten, koningen, sporthelden, filmsterren en tycoons. Technisch en juridisch is er nu al bijna geen enkele belemmering om zelf ook een schimmig kantoortje met een cactus te openen en je geld ergens te stallen, waar de belastingdruk nul of nagenoeg nul is. Niet voor niets meldde de pers op verbijsterde toon dat talloze MKB-ers de route naar Panama reeds hadden gevonden.

Belastingontwijking dreigt volledig gedemocratiseerd te worden.

Prangende vraag: hoe kun je nu voorkomen dat het wereldwijde web perverse prikkels uitzendt? En op een goed moment iedereen vanachter zijn laptop zich een gunstige route gaat doe-het-zelven, om zodoende zijn of haar geld weg te moffelen? Waar betalen we dan op den duur onze scholen, wegen, leraren, ziekenhuizen en politieagenten van? Een onmiddellijke, kant-en-klare oplossing voor dit vraagstuk bestaat niet. Wat wél zeker is, is dat overheden (misschien te beginnen in Europa) veel nauwer moeten gaan samenwerken en wetgeving moeten harmoniseren. Zodat belasting betalen eenvoudiger wordt, handhaving simpeler en fraudeurs achter hun oren gaan krabben, omdat ontwijking complexer, tijdrovender en sociaal schadelijker wordt dan ooit tevoren en, gewoon, aan je belasting voldoen een fluitje van een cent is. Aan zo'n verbeterslag zou ik als softwareontwikkelaar maar al te graag mijn steentje bijdragen: meer efficiency en gemak, minder vals spel.

Laat de #PanamaPapers een wake-up call zijn om deze kant op te denken.

